

Пролог

Минуло півгодини; він знав, що більше не побачить дочки. Вона відчинила двері, ще раз на мить обернулася та зайшла до старого. Але Йозефіна, його дванадцятирічна донечка, вже ніколи звідти не вийде. Він знав це напевне. Вона вже ніколи не подарує йому саяливої усмішки, якою він милувався завжди, поки ніс малу до ліжка. Він ніколи вже не вимкне її різнобарвної нічної лампи, коли дитина засне. І ніколи не прокинеться вночі від її моторошних криків. Ця впевненість накрила його миттєво й невідворотно, як удар вантажівки.

Він устав, хоча хотів би вічність сидіти на тому розхитаному пластиковому стільці. Він би й не здивувався, якби йому підломилися ноги. І він просто впав би й лежав на обдертому паркеті чекальні. Просто між кругленькою жіночкою із псоріазом і столиком зі стосами старих ілюстрованих журналів. Але йому не поталанило спізнати забуття. Він залишився притомним.

«Пацієнтів приймають не за часом прибуття, а залежно від важкості їхнього стану».

Табличка на білих, оббитих шкірою дверях, що вели до процедурної алерголога, промайнула в нього перед очима.

Доктор Грольке був другом родини і їхнім двадцять другим лікарем. Віктор Ларенц вів постійно оновлюваний список. Двадцять один лікар перед ним не міг нічого знайти. Майже нічого.

Перший, це був черговий лікар швидкої, прибув до їхнього сімейного маестку на острові Шваненвердер на

другий день різдвяних свят. Того самого дня рівно одинадцять місяців тому. Спершу всі гадали, що Йозефіна отруїлася святковим фондю. Її кілька разів знудило вночі, а тоді почався пронос. Його дружина Ізабель викликала приватну швидку допомогу, і Віктор заніс Йозі в тонкій батистовій нічній сорочечці до вітальні. Він ще й досі відчував доторк її худеньких рук, коли згадував про це. Однією рукою донька, шукаючи помочі, обійняла його за шию, а другою міцно стискала улюблену м'яку іграшку, синього kota Непомука. Під напруженими поглядами присутніх родичів лікар послунав вузькі груди дівчинки, увів фізіологічний розчин і призначив гомеопатичні ліки.

— Незначна шлунково-кишкова інфекція. Вона лютує в місті. Але без паніки! Усе буде добре. — Такими словами попрощався з ними черговий лікар. Усе буде добре. Насправді він збрехав.

Віктор стояв просто перед процедурною лікаря Грольке. Він хотів відчинити важкі двері, та сил бракувало, навіть щоб натиснути на клямку. Він подумав, що то напруження останніх годин висотало з нього геть усі сили. А тоді усвідомив, що двері замкнені. Хтось замкнув їх на засув.

«Що відбувається?»

Він рвучко обернувся — і довколишній світ промайнув перед його очима, як у кінеографі. Усе, що він бачив, відбивалося в його мозку сповільнено, у вигляді уривчастих картинок: ірландські пейзажі на стінах клініки, запилужений фікус на підвіконні, спотворена псоріазом жіночка на стільці. Ларенц востаннє смикав двері й почвалав із чекальні в передпокій. Коридор був далі безнадійно залюднений. Ніби доктор Грольке — єдиний лікар у Берліні.

Віктор поволі просувався вперед, до стола реєстрації. Підліток, який світив усіяною пістряками шкірою, хотів саме попросити виписати йому рецепт, але Ларенц безцеремонно відштовхнув його вбік і відразу заговорив до медсестри. Він знав Марію з попередніх візитів. Коли півгодини тому він зайшов разом із Йозі до клініки, її тут ще не було. Тепер він радів, що її напарник, очевидно, пішов на перерву або знадобився деінде. Марії було трохи за двадцять, вона скидалася на тілисту воротарку жіночої футбольної команди. Але вже мала маленьку доньку. Вона йому допоможе.

— Мені терміново до вас, — сказав він голосніше, ніж намірявся.

— О, добрий день, докторе Ларенц, приємно вас бачити знову.

Марія відразу впізнала психіатра. Він уже давно не заходив до них у клініку, але вона досить часто бачила його виразне обличчя на телебаченні та в газетах. Він був улюбленим гостем на ток-шоу. І не в останню чергу завдяки своєму принадному вигляду й невимушеній поведінці вміло витлумачував дилетантам усі складні душевні проблеми. Але сьогодні, щоправда, він говорив загадками.

— Мені негайно треба до доньки!

Юнак, якого він відіпхнув убік, інстинктивно відчув, що з чоловіком щось не гаразд, і відступив ще на крок. Марія також збентежилася, старанно зберігаючи на обличчі професійну завчену усмішку.

— На жаль, я не розумію, про кого ви говорите, докторе Ларенц, — сказала вона і нервово вхопилася за ліву брову.

Зазвичай у тому місці стирчав пірсінг, який жінка в моменти збудження смикала. Однак її шеф, доктор Грольке, був людиною консервативною, тож вона мусила виймати свій срібний штифт, поки в клініці лишалися пацієнти.

— Хіба Йозефіна записана на сьогодні?

Ларенц розтулив рота, щоб висловити все, що про неї думає, але останньої миті стримався, прикусивши язика. Звичайно, що записана. Ізабель чітко сказала йому по телефону. І він привіз Йозі сюди. Як завжди.

— А хто взагалі такий алерголог, татку? — запитала вона ще в авто. — Той, хто передбачає погоду?

— Ні, мишко. То метеоролог. — Він побачив її в дзеркалі заднього огляду, і йому захотілося торкнутися її білявого волосся. Вона видавалася такою тендітною... Наче янгол на японському шовку. — Алергологи опікуються людьми, які нездужають, коли деякі речовини шкідливо впливають на них.

— Як я?

— Можливо, — сказав він. *«Сподіваюся»*, — майнула думка.

Принаймні таким був діагноз. Початок. Тим часом непоясненні симптоми її недуги не давали спокою всій родині. Йозі вже півроку не ходила до школи. Судоми починалися здебільшого раптово й хаотично, тож вона не затрималася б надовго в жодному класі. Через це Ізабель працювала лише півдня й організувала для Йозі приватні уроки. І Віктор цілком відмовився від практики на Фрідріхштрасе, щоб мати змогу день і ніч присвячувати себе доньці. Чи, точніше, її лікарям. Та попри всі медичні марафони, що їх вони здолали за останні тижні, жоден із фахівців, які їх консультували, не зміг

хоч чимось зарадити. Ніхто не міг пояснити лихоманкові судоми Йозі, які повторювалися періодично, її постійні інфекційні хвороби та нічні кровотечі з носа. Час від часу симптоми слабшали, і навіть тимчасово зникали, даруючи сім'ї надію. Але після недовгої паузи все повторювалося, і напади ставали ще гірші. Поки що терапевти, гематологи і неврологи змогли підтвердити, що не йдеться про рак, СНІД, гепатит чи яку-небудь іншу відому їм інфекцію. Йозефіну встигли перевірити навіть на малярію. Результат негативний.

— Докторе Ларенц?

Слова Марії повернули його до реальності, і він усвідомив, що весь цей час дивився на медсестру, роззявивши рота.

— Що ви накоїли? — До нього повернувся голос, і він говорив гучніше з кожним словом.

— Що ви маєте на увазі?

— Йозі. Що ви з нею зробили?

Ларенц уже кричав, і розмови пацієнтів у чекальні вмиль стихнули. Марія, здавалося, не мала ані найменшої гадки, як поводитися в такій ситуації. Звісно, що вона, допомагаючи доктору Грольке, вже встигла звикнути до неадекватної поведінки пацієнтів. Зрештою, то була ніяка не приватна клініка, і Умландштрассе давно не вважалася фешенебельним місцем у Берліні. Знову й знову стікалися до цієї чекальні проститутки й наркомани з розташованої неподалік Літценбургерштрассе. І ніхто не дивувався, коли, наприклад, охлялий проститут на реабілітації кричав до чергової медсестри, що він прийшов сюди не екзему лікувати, а по ліки, які хоч ненадовго втамують біль. Але сьогодні сталося дещо

інше. На докторі Вікторі Ларенці не було брудного спортивного костюма й подертої майки чи витоптаних кросівок, не мав він на обличчі загноєних прищів. Навпаки. Увесь його вигляд — струнка постать, пряма постава, широкі плечі, високе чоло і показне підборіддя — ніби стверджував: саме поняття «вишуканість» винайдено спеціально для нього. Хоча він народився і виростав у Берліні, зазвичай його вважали ганзейцем. Лиш сивина на скронях і не класичної форми ніс його підводили. Та навіть волосся кольору тикового дерева, яке він останнім часом трохи відростив, і скривлений ніс — болісне нагадування про нещасний випадок під вітрилами — не завдавали його джентльменському вигляду жодної шкоди. Віктор Ларенц мав сорок три роки. Чоловік, чий вік було нелегко оцінити, але який завжди — будьте певні — мав у кишені лляні носовички з вишитими ініціалами й обходився без дрібних грошей. І саме через це Марія була так спантеличена. Від дипломованого психіатра, який прийшов у пошитому на замовлення дорогому костюмі за дві тисячі двісті євро, годі було чекати, що він зчинить на людях галас. Що він, жестикулюючи, надірваним голосом викрикуватиме незрозумілі слова. Тож Марія й гадки не мала, як їй поводитися.

— Вікторе?

Ларенц обернувся, почувши позад себе низький голос. Мабуть, доктор Грольке вийшов на галас із процедурної. Худорлявий старий лікар із волоссям піщаного кольору й глибоко запалими очима, здавалося, страшенно стривожився.

— Що тут діється?

— Де Йозі? — крикнув Віктор у відповідь, і доктор Грольке мимоволі відсахнувся від свого друга. Він знав його сім'ю вже майже десять років, але таким Ларенца ще не бачив.

— Вікторе? Чи не могли би ми краще зайти до мого кабінету і?..

Але Ларенц майже не чув його, дивився через плече лікаря. Двері процедурної були прочинені, і він кинувся до них. Штурхнув їх правою ногою, і вони, розчавнувшись, хряснули об візок з інструментами та ліками. Обсипана лишаєм жінка лежала на тахті. Роздягнута до пояса, вона так злякалася, що забула прикрити груди.

— Вікторе, який це гедзь тебе вкусив? — крикнув доктор Грольке йому вслід, але Ларенц уже біг повз нього в коридор.

— Йозі?

Він збіг переходом униз, штовхаючи всі двері.

— Йозі, де ти? — панічно репетував він.

— Вікторе, Бога ради!

Старий алерголог побіг за ним, так швидко, як тільки міг, але Віктор навіть не зважав на нього. Від страху йому потьмарився розум.

— Що там? — закричав він, коли не зміг відчинити останніх дверей ліворуч перед чекальною.

— Мийні засоби. Лише мийні засоби, Вікторе. Це наша комірчина.

— Відчиніть! — Віктор несамовито шарпав дверну ручку.

— Послухай мене ще раз...

— ВІДЧИНІТЬ!

Доктор Грольке з несподіваною силою схопив Ларенца за плечі й міцно притримав.